

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
Jędrzychowice

1. Nazwa

WOZOWNIA STAJNIA I MIESZKANIE

2. Czas powstania

1909-1910 r.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

Widok na elewację południową i zachodnią.

4. Adres

**Jędrzychowice 8e
67-407 Szlichtyngowa**

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

**Wpis do rejestru zabytków
pod nr 992A z dnia
28.11.1985 r.**

**Ustalenie ochrony w
zmianie miejscowego
planu zagospodarowania
przestrzennego Gminy i
Miasta Szlichtyngowa, w
części dotyczącej wsi
Jędrzychowice, Kowalewo
(Dz. Urz. Woj. Lubuskiego
nr 25A z dn. 30 grudnia
1999 r., poz. 269).**

Historia.

Pierwsze wzmianki o Jędrzychowicach pochodzą z 1307 roku, kiedy to książę Henryk głogowski nadał wieś klasztorowi klarysek w Głogowie. W 1566 roku wieś *Henrzechowicze* była własnością Mateusza Radlica, a trzydzieści jeden lat później przeszła w ręce Stanisława Wilkowskiego, który zbudował tutaj renesansowy dwór. Na jego miejscu w roku 1726, staraniem Stanisława Mielęckiego, ówczesnego właściciela majątku stanął obecny pałac barokowy. Wtedy także powstał park krajobrazowy. Na przełomie wieku XIX i XX majątek przeszedł na własność Karola Gilka-Bötzow, z którego inicjatywy rozbudowano pałac w latach 1909-1910, dostawiając do barokowego korpusu skrzydło z reprezentacyjną salą balową oraz z dwiema cylindrycznymi wieżami. W 1. ćw. XX wieku dobra przeszły w posiadanie hrabiowskiej rodziny von Schlichting, której przodkowie założyli pobliską Szlichtyngowę. Wozownia zbudowana w czasie rozbudowy pałacu w latach 1909-1910 z inicjatywy właściciela Karola Gilka-Bötzow.

Opis.

Budynek murowany z cegły z niskim ceglany cokołem. Skrzydła i parter korpusu otynkowane. Piętro korpusu konstrukcji szkieletowej przykryte dachem dwuspadowym, naczółkowym o konstrukcji krokwiowej posyty dachówką marsylską. Dachy skrzydeł naczółkowe posyite dachówką marsylską. W skrzydłach bocznych żeliwne belki stropowe podtrzymywane żeliwnymi kolumnkami. Stajnia oblicowana cegłą klinkierową z żeliwnymi boksami dla koni. Posadzki betonowe. Bramy, drzwi drewniane z żelaznymi okuciami, okna w części mieszkalnej PCV. Klatka schodowa jedno biegowa – drewniana. Budynek założony na rzucie prostokąta z wysuniętym przed skrzydła ryzalitem środkowym. Korpus na rzucie kwadratu z pomieszczeniami gospodarczym. Skrzydło lewe mieści stajnię na rzucie kwadratu, prawe skrzydło na rzucie kwadratu mieści wozownię. Korpus podniesiony o kondygnację, do której prowadzi schody umieszczone w korpusie w osobnym pomieszczeniu z wejściem od zewnątrz. Elewacja Pn- dziewięcioosiowa, jednokondygnacyjna, z ryzalitem środkowym zwieńczonym wystawą dachową, pod którą prostokątne okno poddasza. W kondygnacji korpusu wydzielonej kroksztynami prostokątne okna. Kondygnację parterową fasady rytalizują bramy wjazdowe dwuskrzydłowe na przemian z otworami okiennymi i drzwiami zwieńczonymi łukami koszowymi. Nad bramą korpusu inicjały "C" "B".

Wartości.

Budynek prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem szachulcowej architektury folwarcznej z przełomu XIX i XX wieku, która bardzo nielicznie zachowała się w tej części regionu.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, w historycznej bryle, kubaturze, wraz z podziałem elewacji i kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Budynek z zachowaniem krycia z dachówki ceramicznej marsylki. Budynek na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Wprowadzone zmiany w wprowadzeniu okien PCV są niekorzystne dla wartości obiektu. Budynek traci czytelność i spójność stylistyczną z architekturą okresu w jakim powstał.

Postulaty dotyczące konserwacji.

Obiekt wpisany do rejestru zabytków województwa lubuskiego prawomocną decyzją Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. W związku z powyższym, wszelkie prace w obrębie budynku należy prowadzić w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków. Wobec powyższego formułuje się następujące postulaty konserwatorskie: bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami i konstrukcja szachulcowa, dachówka marsylka. Obiekt wymaga przeprowadzenia remontu dachów oraz elewacji. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystyki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan**20.09.2021r.**